

Spelmans tiggarrått gav Sparreholm nytt danspalats

Vid den vackert befägnade Hembygdsgården i Sparreholm har sedan en längre tid tillbaka stora arbeten pågått. Från olika delar av bygden har bilarna kört upp timmer och material, och många av sambällets invånare har säkert undrat vad som är å färde. Man får sin nyfikenhet stillad den sista april, då man vid Hembygdsgården inviger ett nytt danspalats och en ny stor samlingslokal. Mannen bakom idéerna är spelmannen och Hembygdsgårdens allt i allt, Uno Carlsson, som i och med detta nybygge förverkligat en gammal dröm.

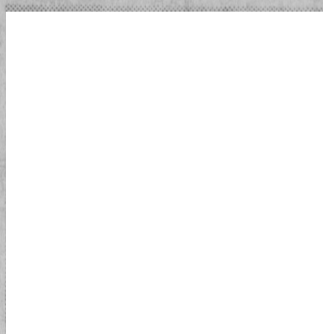
— Dansbanan vi hade var rutten, berättar Uno Carlsson. Ute i bygden stod lador och logar som inte var till någon nytta, för skulle det byggas så skulle det göras riktigt, så att man inte på regniga somrar fick allt förstört. Holmens bruk hade en lada. Jag bad att få ta den, och det mötte inget hinder. Från Fejbol fick jag en 1700-tals-loge, och allt detta material fraktades upp till Hembygdsgården.

HSB vidtalades och skulle svara för dansgolvet konstruktion, och från Flen fick vi ett byggnadsbidrag på 15.000 kronor.

— Vi har använt så mycket som möjligt från de logar och lador jag fick på min tiggarrått, och man kan nog påstå att det är ett både stabilt och vackert bygge som bör klara sig i alla väder. Taket är alldeles nytt, liksom golvet.

Och den sista april är det premiär med dans och spel av Malmabygdens spelmannslag, där Uno Carlsson är en av de drivande krafterna. Nu får det regna hur mycket det vill, och nu kan man nog väga hur mycket som helst. Man har stabila doningar att slå klackarna i.

Malmbergh

Karl Sporr

Både vackert och stilfullt är nybygget i Hembygdsgården i Sparreholm. Den sista april slår man invigningsklackarna i taket.

DAGENS NYHETER Måndagen den 30 Januari 1967

Folkmusik för Dolcis Sicilien

Till förmån för Danilo Dolcis utvecklingsarbete på Sicilien anordnade Uppsala fredsförening på söndagseftermiddagen en konsert med svensk folkmusik på Värmlands nation. Intäkterna går oavkortade till Svenska Dolcikommittén.

Danilo Dolci, som är arkitekt, kom till Sicilien för cirka 15 år sedan för att studera dorisk tempelbyggnadskonst. Nu hör han till maffians starkaste motståndare och kämpar sin vapenlösa kamp för ett fritt Sicilien. Bland annat har Dolci kunnat bevisa maffians inflytande på politiken och anklagat för d. ministern för utrikeshandeln Bernardo Mattarella och understatssekreteraren Calogero Volpe för detta. Dessa båda har svarat med att stämma Dolci för ärekränkning, och han har nu råkat i en besvärlig situation, då domstolen inte längre förklarar sig villig att höra flera vittnen eller befatta sig med det dokumentmaterial som Dolci har överlämnat till den parlamentariska antimaffiakommissionen. Dolci har därför bestämt sig för att inte längre infinna sig till domstolsförhandlingarna, då "man ej kan bidra till Siciliens eller världens i övrigt utveckling genom att dölja eller förtiga problemen".

Konserten hade samlat en talrik publik och måste ha blivit en stor musikalisk upplevelse för samtliga. Spelmännen Pelle Jakobsson, Björn Ståbi och Ole Hjorth framförde huvudsakligen låtar från Orsa, men vi fick även höra musik från både Mockfjärd, Transtrand och inte minst Bingsjö.

Det digra programmet exekverades på varierande besättning, och efter en inledande brudmarsch från Orsa, spelad av alla tre på fiol, följde några axplock ur den rika polskarepertoaren från Orsa, utförda alldeles ypperligt av Ståbi och Hjorth. De flesta av låtarna går tillbaka på storspelmannen Gösse Anders (1879—1963) från Orsa, och han i sin tur lärde sig dem av Elecká Anders (1832—

1909). Det är med andra ord en gammal men levande tradition som de relativt unga spelmännen fortsätter att hålla vid liv. Framför allt fäste jag mig vid de mycket konstfullt utarbetade understämmorna, som ofta hade god kontrapunktisk kvalitet.

Personligen tilltalar mig mest i vår rika folkmusikflora de vackra vallåtar som man kan finna upptecknade från hela norra Sverige. Deras särpräglade melodik och rika ornamentik (oftast långa melism-liknande ramsor) gör dem ofta till små mästerverk, helt unika som musikform. Därför blev Pelle Jakobssons egen avdelning med främst vallåtar, framförda på spilåpipa och kohorn, en stor upplevelse. Särskilt framstod två vall-

musik

låtar efter Karls-Hans från Orsa, spelade på spilåpipa respektive kohorn. Pelle Jakobsson hanterade båda instrumenten med stor virtuositet och framförde även några polskor på kohorn, vilket är relativt ovanligt därför att polskans snabba ornamentik och ofta kromatiska melodik är svår att utföra på kohorn, vars spelteknik är en kombination av fingerhåll och stopptechnik.

Efter en sådan här konsert vill man tro att vår spelmanstradition kommer att hållas vid liv ännu en generation, utan nämnvärd nedgång i kvalitet. BENGT ERNRYD

FOLKMUSIKKURS

Inom en snar framtid startar i Södertälje en folkmusikkurs i Södertälje ABF:s regi. Inte precis något vanligt kursämne och ledaren för det hela är också något av ett unikum. Det är nämligen en 18-årig Gnestafficka, Christina Frohm, som trots sina unga år redan är en myc-

ket rutinerad musikanter. Ett bevis på det är att hon innehar den fina titeln riksspeleman. Hjälp med kursens utformning har ABF fått av Södertälje spelmannslag.